

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Veiligheid en Justitie
De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 31 mei 2011
betreft Evaluatie richtlijn dataretentie
kenmerk 147723.04u

Geachte heer Opstelten,

De vaste commissies voor de JBZ-Raad en voor Justitie hebben met belangstelling, maar vooral ook met teleurstelling kennis genomen van het rapport van de Europese Commissie met een evaluatie van de richtlijn dataretentie (Richtlijn 2006/24/EG).¹ De commissies vinden het rapport niet bevredigend. Zij missen vooral een overtuigende analyse van de noodzaak ('pressing social need') van de richtlijn en zijn van mening dat het rapport onvoldoende aandacht besteedt aan de proportionaliteit van dataretentie zoals geregeld in de richtlijn. Verder gaat het rapport niet in op de vele mogelijkheden die er zijn om de bewaarplicht te omzeilen, waardoor ook in zake de effectiviteit van de richtlijn dataretentie bij de commissies nog steeds vele vragen leven.

Hoofdstuk 5 van het rapport heeft betrekking op de rol die bewaarde data spelen in het strafrecht en de rechtshandhaving. De commissies vinden dit hoofdstuk niet bevredigend. Zij wijzen in dit verband op het feit dat de bewijsvoering die in het rapport is gehanteerd, methodologisch aanvechtbaar is. Zo is er niet aangetoond dat in de aangehaalde casusposities bewaargegevens een rol spelen waarvoor de richtlijn dataretentie is bedoeld en dat deze juist beschikbaar waren vanwege de (wettelijk voorgeschreven) bewaartermijn. Dit geldt in het bijzonder voor de door Nederland aangevoerde 24 gevallen. In dit verband wordt bovendien gesproken van het opleveren van "bewijs", terwijl bewaargegevens niet meer kunnen zijn dan een opsporingsmiddel dat aanleiding geeft om tot bewijs te komen. Deze casusposities hebben trouwens alleen betrekking op vaste telefonie, een communicatiemiddel dat zijn betekenis spoedig zal hebben verloren. Bovendien waren de historische gegevens die naar aanleiding van de aanslagen in Londen en Madrid zijn gehanteerd onafhankelijk van de wettelijke bewaartermijn al beschikbaar voor gericht onderzoek.

De commissies vinden verder dat de Europese Commissie wel erg gemakkelijk heenstapt over de uitspraken die de constitutionele hoven in Duitsland, Tsjechië en Roemenië hebben gedaan. Deze hebben de implementatiewetgeving in strijd met hun nationale constituties verklaard.

¹ COM(2011)225. Zie tevens dossier E110022 op www.europapoort.nl

datum 31 mei 2011
kenmerk 147723.04u
blad 2

Ook over een aantal andere onderdelen van het rapport leven bij de commissies diverse vragen. Waarom is de Commissie bijvoorbeeld niet opgetreden tegen lidstaten die de richtlijn niet (correct) hebben geïmplementeerd door onvoldoende toezicht te houden op de opslag van de bewaarde gegevens? Het zou inmiddels meermalen zijn voorgekomen dat gegevens niet zijn verwijderd als de bewaarde rmijn is verstrekt en er zijn lidstaten die bij bedrijven in het eigen land telefoongegevens opvragen uit andere landen zonder de daartoe voorgeschreven internationale bevestigingsprocedures te hanteren. Bovendien, waarom is er niet expliciet ingegaan op de bezwaren die door de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming en door de Eerste Kamer (zie de motie-Franken c.s., Kamerstukken I 2008/09, 31 145, N) aan de orde zijn gesteld? Deze bezwaren zijn door de regering expliciet onder de aandacht van de Commissie gebracht.

Op grond van het voorgaande willen de commissies uitdrukkelijk de vraag aan de orde stellen of intrekking van de richtlijn moet worden overwogen. Zij ontvangen uw reactie op hun vragen en opmerkingen graag binnen **4 weken** en vragen u tijdens de komende JBZ-Raad van 9 en 10 juni 2011 nog geen definitief standpunt over nut en noodzaak van de richtlijn in te nemen, maar dit pas te doen nadat het overleg met deze Kamer is afgerond.

Hoogachtend,

M.J.M. Kox
Voorzitter van de vaste commissie voor de JBZ-Raad

R.H. van de Beeten
Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie